

L'esclat de les formes complexes

Panorama actual de la construcció més innovadora

Montse Bosch
Arquitecta tècnica
Professora del Dept.
de Construccions
Arquitectòniques II UPC

Marta Batlle
Arquitecta tècnica,
enginyera en Organització
Industrial i professora
del Departament del
Dept de Construccions
Arquitectòniques II

■ Els dies 6 i 7 de maig es va celebrar l'*Innovative Design and Construction Technologies* (Id&CT09) al Politecnico di Milano, durant el qual arquitectes, enginyers, promotors, gestors i industrials van mostrar l'actual panorama de l'arquitectura més innovadora que s'està construint arreu del món.

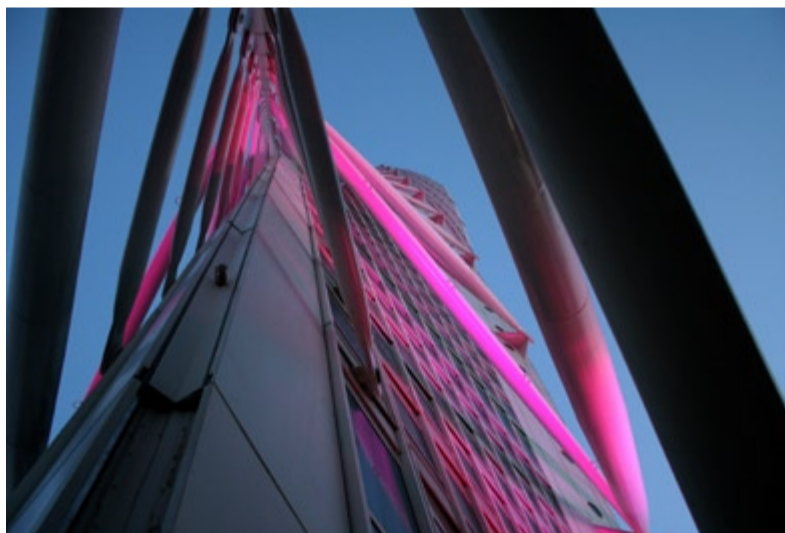
Tot i entenent que estem parlant d'arquitectura espectacle i que en moments com els actuals pot semblar fins i tot obscè parlar dels pressupostos astronòmics que mouen aquests tipus de projectes, sí, crec que val la pena fer-hi algunes reflexions, si més no, perquè des de la professió i de cara als reptes que es presenten siguem capaços d'obrir l'objectiu i admirar el que es cou lluny de la nostra quotidianitat.

De les formes regulars a les formes complexes

Si una cosa ens ha quedat clara després de dos dies veient morfologies és que els programes de modelització i parametrització han modificat els processos de disseny, gestió dels projectes, fabricació i innovació d'una manera radical. Si l'arquitectura tradicional estava basada en les formes regulars, les possibilitats de traslladar, reduir i girar els polígons van originar tot un nou llenguatge que podríem anomenar *arquitectura de les formes controlades* (el Turning Torso, a Malmö, de Santiago Calatrava, en seria un exemple). I ara, el càlcul numèric i les simulacions digitals desenvolupades en els darrers 15 anys han generat una nova arquitectura que es defineix en termes com: escates, arrugues, plecs, ròtules, origami, xarxes, mol·luscs, fulles, peles, esponges o costelles. El motiu orgànic, doncs, s'ha erigit en la nova inspiració arquitectònica.

EL CANAL SOBRE PORTA GÈNOVA

TURNING TORSO A MALMÖ, DE SANTIAGO CALATRAVA

ESTADI OLÍMPIC DE PEQUÍN, D'HERZOG & DE MEURON: EL NIU

"La pràctica sense teoria és cega, la teoria sense pràctica és estèril" (Confuci)

Aquestes noves formes necessiten també nous sistemes de gestió del procés constructiu per a dur-se a terme amb èxit: la documentació del projecte es converteix en la plataforma sobre la qual tothom treballa i s'aixeca el projecte, les maquetes es converteixen en uns sers vius que muten, creixen, evolucionen i acaben convertint-se en veritables joies tecnològiques, la robòtica s'instal·la en els plànols de taller, la indústria aeroespacial o, fins i tot, la nàutica proporcionen els exemples del modelatge i la fabricació seriada, i l'anglès es converteix en l'eina de comunicació imprescindible.

Espanta? Potser, no tant. Ha estat sorprenent el nombre de presentacions que arrancaven amb l'obra gaudiana com a referent formal: l'organicisme en el projecte respon, com era d'esperar, a l'ús de les línies rectes, retorçades o girades (els paraboloides hiperbòlics) que generen les superfícies reglades, i així hem comprovat com els pilars de la Sagrada Família són utilitzats d'exemple per a la descomposició facetada de les peces complexes, o com a antecedent dels processos de seriació i industrialització.

I sempre ens quedarà Milà

La ciutat ha renovat la magnífica Estació Central, considerada per Frank Lloyd Wright com una de les més belles del món; el barri de Porta Gènova entre el canal i la dàrsena, ofereix una passejada i una copa de Lambrusco primaveral; el campus universitari provoca enveja i el Duomo refulgent a última hora de la tarda segueix essent inevitable. ■

